

QUALITY MANAGEMENT

Doc. nr.	: I-SAF171	
Reference	: I-SAF170 (brondocument)	
Norm ISO-9001	: 7.5.1	Rev. : 0
Norm ISO-14001	:	Date : 12-08-2010
Status	: General	Page : 1 of 11

Uittreksel Hoofdstuk 7

Delamine

Handboek Arboregels

**t.b.v. CONTRACTORS
en LEVERANCIERS die werkzaamheden
uitvoeren te Delamine**

Doc. nr. : I-SAF171
 Reference : I-SAF170 (brondocument)
 Norm ISO-9001 : 7.5.1 Rev. : 0
 Norm ISO-14001 : Date : 12-08-2010
 Status : General Page : 2 of 11

QUALITY MANAGEMENT

Inhoudsopgave

(Gebaseerd op inhoudsopgave basisdocument I-SAF170)

Pagina

7.1	Doel	03
7.2	Inleiding	03
7.5	Gedragsregels Delamine	03
7.6	PBM's Delamine	05
7.6.1	Gebruik maken van filterbusmasker tijdens werkzaamheden	05
7.11	V&G plan projecten en stops	06
7.11.1	Algemeen	06
7.11.1.1	Inleiding	06
7.11.2	Begrippen	06
7.11.2.1	Handboek ArboRegels	06
7.11.2.2	ChemiePark Delfzijl	06
7.11.2.3	TRA	06
7.11.2.4	Good House Keeping	06
7.11.3	VGM Beleid	07
7.11.6	Communicatie	08
7.11.6.1	Anderstalige werknemers	08
7.11.7	Extra persoonlijke beschermingsmiddelen	08
7.11.8	Startwerkbijeenkomst / Taak Risico Analyse	09
7.11.9	Huisregels	09
7.11.9.1	Parkeren auto's	09
7.11.9.2	Ketenpark	09
7.11.9.3	Rookruimte	10
7.11.9.4	Toilet en wasruimte	10
7.11.10	Milieu	10
7.11.10.1	Afval	10
7.11.11	Naleving arbeidstijdenwet	10
7.11.12	Sanctiebeleid	11
7.11.12.1	Mondelinge waarschuwing	11
7.11.12.2	Schriftelijke waarschuwing	11
7.11.12.3	Verwijdering van het project	11
7.11.13	Evaluatie	11

Doc. nr.	: I-SAF171	
Reference	: I-SAF170 (brondocument)	
Norm ISO-9001	: 7.5.1	Rev. : 0
Norm ISO-14001	:	Date : 12-08-2010
Status	: General	Page : 3 of 11

QUALITY MANAGEMENT

7.1 Doel

Risico's zijn verbonden aan het werken in een chemisch bedrijf. Risico's die hun ontstaan vinden in: een bepaald gedrag, door het uitvoeren van werkzaamheden en door aanwezigheid van chemische stoffen en de fysische eigenschappen daarvan, zijn dermate hoog dat regelgeving noodzakelijk is.

Overschrijding van veiligheidsregels, gedragsnormen en milieu eisen moet worden voorkomen. Dus regelgeving dient bindend en duidelijk te zijn.

In dit hoofdstuk staat een aantal specifiek op Delamine van toepassing zijnde onderdelen voor het Handboek ArboRegels.

7.2 Inleiding

De bedrijfsspecifieke instructie is een verdieping ten opzichte van de veiligheidsinstructies die bij de introductie voor het Chemie Park Delfzijl worden gegeven. De voorschriften die in dit onderdeel worden behandeld zijn derhalve toegespitst op Delamine.

7.5 Gedragsregels Delamine

Verbod

- Wanordelijk gedrag of roekeloosheid in het bedrijf en op het terrein is verboden.
- Tijdens onweer en zware storm mag u zich niet onnodig op hooggelegen plaatsen in de buitenlucht bevinden. Een en ander ter beoordeling van de wachtchef.
- Het betreden van pijpleidingen staalconstructies e.d. moet worden vermeden.
- Het is een ieder verboden op bordesleuning te zitten of te staan.
- Het betreden van rollenbanen is verboden.
- Het is verboden om alcoholhoudende drank op het werk mee te brengen, bij u te hebben of tijdens het werk te gebruiken.
- Het gebruik van licht ontvlambare stoffen voor het reinigen van kleding of handen is verboden.
- Het gebruik van gecomprimeerde lucht voor het blazen op iemands lichaam of kleding is verboden.
- Het gebruik van andere gassen dan lucht om materialen c.q. apparaten schoon te blazen is verboden.
- Meerijden op mechanisch voortbewogen mobiele arbeidsmiddelen is alleen toegestaan op speciaal daarvoor ingerichte veilige plaatsen.

Doc. nr.	: I-SAF171	
Reference	: I-SAF170 (brondocument)	
Norm ISO-9001	: 7.5.1	Rev. : 0
Norm ISO-14001	:	Date : 12-08-2010
Status	: General	Page : 4 of 11

QUALITY MANAGEMENT

Gebod

- Waarschuwings- en gevaarsborden dienen te worden opgevolgd.
- Er dient uitsluitend gebruik te maken van algemeen toegankelijke wegen, gangen, looppaden, trappen en bordessen.
- Lift gebruik is alleen bestemd voor personenvervoer, eventueel met benodigde handgereedschap/klein materiaal.
- Bij hijswerkzaamheden en bij werkzaamheden, waarbij vallend materiaal of gereedschap gevaar op kan leveren, moet u maatregelen treffen waardoor werknemers zich niet ophouden onder het werkgebied, tenzij die daar dienen te zijn ten behoeve van de uit te voeren werkzaamheden.
- Elke wond, hoe klein ook, dient direct verzorgd te worden.
- Van elk ongeval, hoe klein ook, (ongeacht of de behandeling door de EHBO-dienst plaatsvindt) moet een ongevalsrapport worden opgemaakt.
- Gangpaden, doorgangen en nooduitgangen moeten vrij gehouden worden.
- Brandblusmiddelen, veiligheidsmateriaal, veiligheidsdouches, schakelaars moeten direct bereikbaar zijn. Voor aanvang van de werkzaamheden dient men zich op de hoogte te stellen van de plaats van deze veiligheidsvoorzieningen.
- Bij werkzaamheden, waarbij leidingen, kabels of slangen, wegen, paden of gangen moeten kruisen, moet voor voldoende bescherming tegen struikelgevaar of beschadiging worden gezorgd.
- Voor elk bijna ongeval, dient melding te worden gemaakt middels een BIJNA-RAAK formulier. Inleveren via de voorman aan de vergunningverlener.
- Plaatsen van waarschuwingsborden is verplicht tijdens uitvoering van gevaarlijke werkzaamheden.
- Afzetlint gebruiken waar het voor bedoeld en is na gebruik direct weer verwijderen.
- Na beëindiging van het werk dienen materialen, gereedschappen en hulpmiddelen te worden opgeruimd, waarna de werkvergunning voor akkoord oplevering werk afgetekend wordt.

Doc. nr.	: I-SAF171	
Reference	: I-SAF170 (brondocument)	
Norm ISO-9001	: 7.5.1	Rev. : 0
Norm ISO-14001	:	Date : 12-08-2010
Status	: General	Page : 5 of 11

QUALITY MANAGEMENT

7.6 PBM's Delamine

Binnen de oranje zone van Delamine is het dragen van een veiligheidshelm, veiligheidsbril, veiligheidsschoenen en daar waar aangegeven gehoorbescherming verplicht. Daarnaast dient voor het uitvoeren van werkzaamheden bedekkende kleding te worden gedragen. Daar waar extra of andere PBM's noodzakelijk zijn is dit aangegeven en voor uit te voeren werkzaamheden zal dit vermeld staan op de werkvergunning of de bij de werkvergunning behorende TRA.

7.6.1 Gebruik maken van filterbusmasker tijdens werkzaamheden

Indien er werkzaamheden plaats dienen te vinden waarbij een verhoogde concentratie schadelijke stof te verwachten is, wat niet vooraf kan worden ingeschat zoals tijdens verwijderen van isolatie, dan is het mogelijk om weloverwogen inzet te doen met gebruikmaking van een filterbusmasker.

Dit dient wel aan een aantal voorwaarden te voldoen:

- Bij voldoende zuurstof in de omgevingslucht kan er gebruik worden gemaakt van een ruimzichtmasker met een filterbus.
- Met een P3 masker geldt een factor 400 voor maximale inzetconcentratie, dit in combinatie met een Gasfilter A2B2E2K2 type 620 is er voldoende bescherming om dit in te zetten tijdens kortdurende klussen. (Filterbussen op voorraad bij Delamine)
- Voor een dergelijke inzet altijd een inschatting maken van de te verwachten risico's door middel van een TRA.
- Tijdens werkzaamheden continu bewaking zuurstofgehalte omgevingslucht.

Doc. nr.	: I-SAF171	
Reference	: I-SAF170 (brondocument)	
Norm ISO-9001	: 7.5.1	Rev. : 0
Norm ISO-14001	:	Date : 12-08-2010
Status	: General	Page : 6 of 11

QUALITY MANAGEMENT

7.11 V&G plan technische activiteiten

7.11.1 Algemeen

7.11.1.1 **Inleiding**

Op het Chemie Park Delfzijl zullen werkzaamheden plaatsvinden aan de installatie van de ethyleenaminen fabriek Delamine.

Uitgangspunt is dat de locatievoorschriften beschreven in het handboek Arboregels (<http://www.chemiepark.nl/Nl/Arbohandboek/arbohandboek.htm>) maatgevend en bepalend zijn en gehanteerd worden als minimale voorschriften.

Voor risicovolle werkzaamheden worden Taak Risico Analyses gemaakt met alle betrokkenen.

7.11.2 Begrippen

7.11.2.1 **Handboek ArboRegels**

- Handboek voor het Chemie Park met daarin specifieke uitwerking van de Arboregels zoals die op het Chemie Park Delfzijl worden toegepast.

7.11.2.2 **Chemie Park Delfzijl**

- Cluster van chemische bedrijven

7.11.2.3 **TRA**

- Taak Risico Analyse van werkzaamheden met een verhoogd risico zoals beschreven in het Handboek ArboRegels.

7.11.2.4 **Good House Keeping**

- Schone en opgeruimde werkplek:
  - tijdens de werkzaamheden zorgdragen voor een opgeruimde werkplek;
  - aan het einde van de werkdag een schone werkplek achterlaten.
- Ook de eigen werkplaats dient onderdeel uit te maken van Good House Keeping.
- Apparatuur dat gebruikt wordt dient veilig te zijn. Bij een veiligheidscontrole ronde zal ook hier op worden toegezien.
- E-apparatuur dient gekeurd te zijn volgens de NEN 3140

Doc. nr.	: I-SAF171	
Reference	: I-SAF170 (brondocument)	
Norm ISO-9001	: 7.5.1	Rev. : 0
Norm ISO-14001	:	Date : 12-08-2010
Status	: General	Page : 7 of 11

QUALITY MANAGEMENT

7.11.3 VGM Beleid

7.11.3.1 VGM Beleidsverklaring

De visie op het te voeren veiligheidsbeleid van de locatie is door de bedrijven op het CPD vastgelegd in de “Beleidsverklaring Veiligheid, Gezondheid en Milieu”. Daarnaast heeft Delamine haar eigen specifieke ARBO / Veiligheidsbeleid vastgelegd in een apart document (R-SAF100).

Voor Delamine geldt dat voor haar medewerkers en derden de veiligheid en gezondheid, alsmede het milieu, zo goed mogelijk worden gewaarborgd.

Verliezen door ongevallen en milieu-incidenten moeten worden voorkomen door goed management en een actieve betrokkenheid van allen, dus leidinggevenden en medewerkers, tezamen.

Delamine's visie en doelstellingen t.a.v. Veiligheid, ARBO-zorg en verzuimbeleid

Het op goede wijze invulling geven aan het beleid ten aanzien van de preventieve doelstellingen moet uiteindelijk leiden tot het bereiken van de hoofddoelstellingen van Delamine op het gebied van veiligheid, ARBO, milieu en verzuim:

7.11.3.2 Doelstelling veiligheid gezondheid en milieu

Het beleid is er op gericht om persoonlijk letsel van medewerkers, zowel die van de opdrachtgever, hoofdcontractors als subcontractors, materiële- en milieuschade te voorkomen door het scheppen van veilige-, gezonde- en milieubeschermdende werkomstandigheden. Dit aan de hand van inventarisatie en evaluatie van in het project voorkomende gevaren en met in acht name van wetten en normen, terwijl ook de stand der techniek, gezondheid- of milieukunde aanleiding kan zijn om het VGM-beleid aan te scherpen.

Veiligheid, gezondheid en milieuzorg wordt gezien als een essentieel onderdeel van de werkzaamheden en dient op dezelfde manier te worden beschouwd als alle andere projectdoelstellingen.

Delamine zal zich maximaal inspannen om de installatie schoon en productvrij aan te bieden voor werkzaamheden. Hierbij blijft verhoogde attentie altijd noodzakelijk voor eventueel aangehechte productresten in de apparatuur.

Elke medewerker zal actief daar waar nodig een bijdrage leveren om risicovolle situaties te voorkomen en te herkennen.

Bovendien zal hij of zij rekenschap dienen af te leggen over de bescherming van milieu, apparatuur en eigendommen die onder zijn of haar verantwoordelijkheid vallen.

Alle bij het project betrokken afdelingen en firma's dienen zich te conformeren aan dit V&G plan.

Doc. nr.	: I-SAF171	
Reference	: I-SAF170 (brondocument)	
Norm ISO-9001	: 7.5.1	Rev. : 0
Norm ISO-14001	:	Date : 12-08-2010
Status	: General	Page : 8 of 11

QUALITY MANAGEMENT

7.11.6 Communicatie

In de uitvoeringfase vindt er voortgangsoverleg plaats. In elk overleg is VGM een punt op de agenda. De overlegstructuur heeft tot doel samenwerking en overleg te bewerkstelligen tussen verschillende partijen met als doel:

- inventarisatie en evaluatie van de gevaren en het bepalen van beheersmaatregelen;
- knelpunten betreffende het werk en VGM aspecten te bespreken en op te lossen;
- gemeenschappelijke bouwkundige, technische of organisatorische keuzen bepalen in verband met een planning die niet in strijd is met een veilige en gezonde uitvoering van de verschillende werkzaamheden;
- detail risicoanalysen opstellen in de vorm van TRA's.

7.11.6.1 **Anderstalige werknemers**

Voor een veilige uitvoering van de werkzaamheden is communicatie van groot belang. Daarom wordt als voorwaarde gesteld dat bij uitvoerende werkzaamheden er altijd communicatie mogelijk is met de uitvoerende in het Nederlands en indien noodzakelijk in het Duits of Engels. Dit houdt in dat bij uitvoering van werkzaamheden de werkvergunninghouder zowel de taal van de werknemers onder zijn verantwoordelijkheid beheerst als de Nederlandse, Engelse of Duitse taal. Dit alles om te zorgen dat er geen onduidelijkheden zijn voor wat betreft uit te voeren werkzaamheden maar ook voor het door kunnen geven van zaken via de intercom of calamiteitenomroep.

Concreet:

- Werkvergunninghouder beheerst de taal van de medewerkers die deel uit maken van zijn groep en de Nederlandse, Engelse of Duitse taal;
- Maximaal 5 personen op één werkvergunning;
- Werkvergunninghouder maakt deel uit van de groep anderstalige medewerkers;
- Werkvergunninghouder zorgt voor een gedegen vertaling van de werkvergunning en de TRA naar de medewerkers;
- De werkvergunninghouder blijft verantwoordelijk voor de mensen waarvoor hij de werkvergunninghouder is.

7.11.7 Extra persoonlijke beschermingsmiddelen

Naast de standaard gebruikelijk persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen aanvullende persoonlijke beschermingsmiddelen verplicht zijn, indien deze vermeld staan op de werkvergunning of TRA (zoals b.v. adembescherming, harnasgordel, remchute enz.). Voor werkzaamheden in de in bedrijf zijnde fabriek is altijd gehoorbescherming verplicht.

De extra persoonlijke beschermingsmiddelen dienen te worden verzorgd door de contractor.

Op het (juist)gebruik en dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen wordt toegezien. Bij het niet naleven van de regels wordt de medewerker aangesproken en bij herhaling volgt sanctie met uiteindelijke verwijdering van het werkterrein.

Doc. nr.	: I-SAF171	
Reference	: I-SAF170 (brondocument)	
Norm ISO-9001	: 7.5.1	Rev. : 0
Norm ISO-14001	:	Date : 12-08-2010
Status	: General	Page : 9 of 11

QUALITY MANAGEMENT

7.11.8 Startwerkbijeenkomst / Taak Risico Analyse

Alle taak risico analyses dienen met de uitvoerenden van desbetreffende werkzaamheden te worden doorgenomen in een startwerkbijeenkomst en hier wordt voor getekend op een startwerkregistratie.

De startwerkregistratie dient bij de vergunningverlener te worden ingeleverd. Dit wordt tijdens het project gecontroleerd.

7.11.9 Huisregels

7.11.9.1 Parkeren auto's

Het beleid van het Chemie Park is dat er geen auto's op de locatie worden toegelaten. In specifieke gevallen kan men echter een ontheffing aanvragen bij de beveiliging.

Op het terrein van Delamine dient men uitsluitend op de parkeerplaats aan de westzijde van het dienstengebouw Delamine te parkeren. Voertuigen mogen niet via de verlading van Delamine het terrein op, maar via een ingang verder naar het oosten.

7.11.9.2 Ketenpark

Naast de in Handboek Arboregels 3.16 (BK 2006) gestelde voorschriften de volgende zaken aanhouden:

- opstelling van kantoorunits, was- en kleedruimtes en kantinegelegenheden ten zuiden van de frontlijn van de weg van meetkamer langs het magazijn;
- opstelling van mobiele werkplaatsen op het middenterrein, maar dan wel met de deuropening naar het zuiden gericht, dus van de fabriek af;
- opstelling van auto's op dit middenterrein is niet toegestaan. Laden en lossen alleen vanaf de weg;
- tijdens stopdraaien en opstart geen contractors aanwezig in de fabriek of bij de mobiele werkplaatsen op het middenterrein anders dan in overleg en met toestemming van de wachtchef en/of de stopcoördinatie.

Schaftruimten

Eten, drinken is alleen toegestaan in de daarvoor bestemde schaftruimte welke door de contractor dient te worden opgesteld. Energietoevoer is beperkt, alleen bedoeld voor koffie en warmwatervoorziening. Deze ruimte dient dagelijks gereinigd te worden.

Alvorens hiervan gebruik te maken is persoonlijke hygiëne een voorwaarde. Dit om besmetting met chemicaliën tijdens het eten, drinken te voorkomen.

QUALITY MANAGEMENT

Doc. nr.	: I-SAF171	
Reference	: I-SAF170 (brondocument)	
Norm ISO-9001	: 7.5.1	Rev. : 0
Norm ISO-14001	:	Date : 12-08-2010
Status	: General	Page : 10 of 11

7.11.9.3 Rookruimte

Op het Chemie Park Delfzijl is roken slechts toegestaan in speciaal hiertoe ingerichte ruimtes. De contractor is verantwoordelijk voor het opstellen van een dergelijke ruimte als hij zijn medewerkers de gelegenheid wil geven om te roken. Dit pas na overleg en akkoord van Delamine. Ook hier geldt, net als bij de schaftruimten, dat hygiëne van groot belang is om besmetting te voorkomen.

Enkel en alleen in deze ruimte mag worden gerookt. Roken enkel in de reguliere pauzes. Delamine rookruimten mogen enkel gebruikt worden door Delamine personeel.

7.11.9.4 Toilet en wasruimte

Door de contractor dient voldoende was- en toiletruimtes opgesteld te zijn die gebruikt dienen te worden. Deze ruimtes dienen met regelmaat gereinigd te worden.

In geval er niet in een toiletruimte voorzien is kan door Delamine toestemming verleend worden tot het gebruik

Delamine was- en toiletruimten mogen enkel gebruikt worden door Delamine personeel.

7.11.10 Milieu

7.11.10.1 Afval

Iedere contractor is verantwoordelijk voor de afvoer van zijn eigen afval en dient zorg te dragen dat hij de werkplek netjes en schoon achterlaat. Dit houdt in dat contractors dagelijks opruimen en bij elke beëindiging van de werkvergunning de werkplek schoon en opgeruimd achterlaten. Indien hierin verzuim plaatsvindt, zal het schoonmaken van de werkplek door de projectorganisatie worden geïnitieerd en de kosten in rekening worden gebracht bij de betreffende contractor(s). Contractors en subcontractors dienen hun medewerkers voorzieningen ter beschikking te stellen om afval vanaf de werkplek adequaat af te kunnen voeren. Binnen Delamine zijn afvalcontainers beschikbaar om afval op te slaan.

7.11.11 Naleving arbeidstijdenwet

Er dient door de contractor toegezien te worden op de naleving van de arbeidstijdenwet. Bij afwijkingen dient er vroegtijdig overleg plaats te vinden met opdrachtgever en uitvoerenden. Ook zal er tijdens het project steekproeven worden gehouden met betrekking tot de naleving hiervan. Het moet aantoonbaar kunnen zijn dat de arbeidstijdenwet niet is overtreden.

Doc. nr.	: I-SAF171	
Reference	: I-SAF170 (brondocument)	
Norm ISO-9001	: 7.5.1	Rev. : 0
Norm ISO-14001	:	Date : 12-08-2010
Status	: General	Page : 11 of 11

QUALITY MANAGEMENT

7.11.12 Sanctiebeleid

Een ieder die zich niet houdt aan de veiligheidsvoorschriften, wettelijke bepalingen, Handboek Arbo Regels, dit V&G plan, onderliggende V&G plannen of andere van toepassing zijnde regels en zichzelf en anderen hierdoor in gevaar brengt, zal verantwoordelijk worden gehouden voor zijn of haar gedrag. Onderstaande is bedoeld als instrument om de naleving van de voorschriften en regelgeving te waarborgen.

7.11.12.1 Mondelinge waarschuwing

Aanspreken op onveilig gedrag is een taak van ons allen, maar om te kunnen komen tot een goede bewaking is het van belang dat er centraal geregistreerd wordt. Daarom zal degene die een ander aanspreekt op onveilig gedrag ook samen met de aangesprokene dit melden bij de veiligheidkundige.

De projectmanager samen met de veiligheidkundige en de werknemer bespreken het (veiligheids-)probleem. De manager onderstreept nogmaals waarom het belangrijk is om veilig te werken, hoe er veilig gewerkt kan worden en dat vanaf dit moment ook zo moet gebeuren. Hiervan volgt registratie.

7.11.12.2 Schriftelijke waarschuwing

Bij herhaling geeft de projectmanager de betrokken werknemer een schriftelijke waarschuwing. Hij vraagt of de werknemer op het project wil blijven werken. Zo ja, dan is dat de laatste waarschuwing om de veiligheidsregels na te leven.

Afhankelijk van de aard van de overtreding kan beslist worden om onmiddellijk een schriftelijke waarschuwing te geven zonder dat een mondelinge waarschuwing er aan vooraf gaat. Een kopie van deze waarschuwing gaat naar de projectmanager en naar de direct leidinggevende van de desbetreffende medewerker.

7.11.12.3 Verwijdering van het project

Afhankelijk van de aard van de overtreding kan beslist worden om personen direct de toegang tot het project te ontfeggen.

7.11.13 Evaluatie

Na de werkzaamheden kan er een evaluatie plaatsvinden om leermomenten te achterhalen die als aandachtspunt dienen voor eventueel toekomstige werkzaamheden.